

П.Г. Перерва,

доктор екон.наук, професор, завідувач кафедри менеджменту інноваційного підприємництва та міжнародних економічних відносин

Т.О. Кобєлева

канд.екон.наук, доцент, доцент кафедри менеджменту інноваційного підприємництва та міжнародних економічних відносин, НТУ «ХПІ»

СУТНІСТЬ АНТИМОНОПОЛЬНИХ КОМПЛАЄНС-РИЗИКІВ

Економічна практика в світі та розвинутих країнах в останні два десятиріччя виділила в системі корпоративного управління відокремлену функцію комплаєнс (англ. compliance - здатність діяти відповідно до існуючого порядку) - комплексу вбудованих в бізнес-процеси підприємств різного роду видів внутрішнього контролю, встановлених для дотримання законів, стандартів, нормативів і вимог [1-12]. Термінологічне поняття «комплаєнс» не вживається ізольовано, а має пряме відношення до інших понятійних категорій, в результаті чого використовуються словосполучення: «антимонopolний комплаєнс», «антикорупційний комплаєнс», «репутаційний комплаєнс», «податковий комплаєнс», «комплаєнс персоналу» і т.п. [1-3]. Впровадження даної термінології здійснюється на рівні правових актів відповідних органів виконавчої влади України та конкретних відомств, а також на локальному рівні відповідних фінансових та бізнес-структур. Наявність антимонopolних комплаєнс-ризиків зобов'язує підприємство певним чином реагувати на них. Схема реагування підприємства на появу антимонopolних ризиків представлена на рис.1.

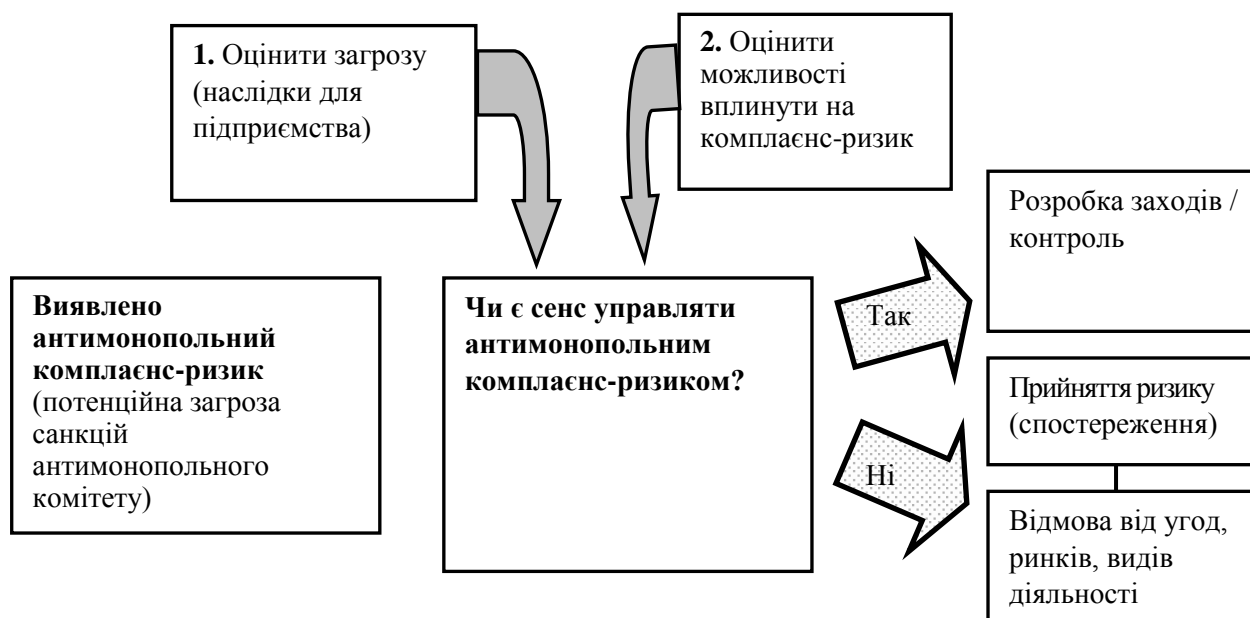

Рис.1. Реагування підприємства на появу антимонopolних ризиків
Джерело: авторська розробка з використанням [1]

Виникнення антимонопольних комплаєнс-ризиків є наслідком певних помилок і недоліків в роботі підприємства, серед яких слід виділити наступні.

1. Недостатній аналіз / розуміння процесу ціноутворення компанії (економічний аналіз) і маржинальність продуктів / послуг для різних ринків / клієнтів.

2. Недостатнє розуміння і сегментування ринків присутності компанії.

3. Різні підходи до надання знижок клієнтам.

4. Недостатнє опрацювання розкриття суттєвої інформації та виступів / заяв вищого керівництва.

5. Обмін інформацією з конкурентами.

6. «Небезпечні» формулювання в договорах і внутрішніх документах компанії. Недостатня формалізація та документування рішень, пов'язаних із взаємодією з контрагентами (наприклад, відмова від співробітництва, надання знижок / бонусів, вибір постачальників і т.п.).

7. Відсутність процедури антимонопольної експертизи і нерозуміння антимонопольних ризиків.

Список використаних джерел

13. Антимонопольный комплаєнс в компаниях потребительского сектора URL: <https://docplayer.ru/71859046>

14. Перерва П.Г., Коциски Д., Верес Шомоши М., Кобелева Т.А. Комплаєнс программа промышленного предприятия.— Харьков-Мишкольц : ООО «Планета-принт», 2019. 689 с.

15. Перерва П.Г. Комплаєнс-программа промышленного предприятия: сущность и задачи / П.Г.Перерва // Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ» : зб. наук. пр.-Сер. : Економічні науки. Харків : НТУ «ХПІ», 2017. № 24 (1246).С. 153-158.

16. Товажнянський В.Л., Перерва П.Г., Кобелева Т.О. Банкрутство, санація та реструктуризація підприємства як економічні категорії антикризового управління // Вісник НТУ «ХПІ». Харків : НТУ «ХПІ», 2015. № 59 (1168). С. 148-152.

17. Ткачова Н.П., Перерва П.Г. Розвиток методів аналізу фактичного стану конкурентних переваг підприємства // Економіка розвитку. 2011. № 4. С. 116-120.

18. Перерва П.Г. Трудоустройство без проблем (искусство самомаркетинга). / Харьков : Фактор, 2009. 480 с.

19. Гончарова Н.П., Перерва П.Г., Яковлев А.И. Маркетинг инновационного процесса // Учебное пособие - К.: ВИРА-Р, 1998.- 267с.

20. Перерва П.Г., Коциски Д., Верес Шомоши М., Кобелева Т.А. Комплаєнс программа промышленного предприятия.— Харьков-Мишкольц : ООО «Планета-принт», 2019. 689 с.

21. Перерва П.Г. Самомаркетинг менеджера и бизнесмена.- Ростов н/Д: Феникс, 2003. 592 с.

22. Pererva P.G. Kocziszky György, Szakaly D., Somosi Veres M. Technology transfer.- Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI», 2012. 668 p.
23. Перерва П.Г. Управление маркетингом на машиностроительном предприятии / Учеб.пособие.- Харьков : «Основа», 1993. 288с.
24. Гончарова Н.П., Перерва П.Г., Яковлев А.И. Новые технологические системы: качество, потребность, эффективность. К.: Наукова думка, 1989. 176с.

М.Ю. Савчук,

студентка

Г.І. Пушак

канд. екон. наук, доц., доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки

Національного університету «Львівська політехніка», м. Львів

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЗАПОРУКА ЙОГО ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ

У сучасних умовах вітчизняна економіка все більш відчутно зазнає дестабілізуючого впливу на її розвиток різноманітних чинників. Базисом розвитку економіки будь-якої країни виступають ефективно функціонуючі фірми (підприємства), які теж піддаються різного роду негативним впливам. Ключову ж роль у процесі нівелювання загроз та протидії викликам повинна відігравати економічна безпека підприємства, а точніше оптимально зорганізована та ефективно функціонуюча система його економічної безпеки. Адже на основі результатів моніторингу рівня економічної безпеки підприємства можна виявляти характер та ступінь впливу поточних та перспективних викликів, загроз та ризиків ефективності його діяльності.

У ринковій економіці підприємства функціонують в умовах невизначеності та непередбачуваності, адже можуть стикатися з такими явищами як спад виробництва, недоброчесна конкуренція, шахрайство, корупція, рейдерство, недосконале комерційне законодавство, криміналізація суспільства, влади та бізнесу тощо. Все це вимагає формування системи економічної безпеки як держави в цілому, так і окремого підприємства.

Економічна безпека підприємства - це захищеність його діяльності від негативних впливів зовнішнього і внутрішнього середовища, спроможність швидко усунути різноманітні загрози або пристосуватися до зовнішніх умов без негативних наслідків [1].

Держава відіграє активну регулюючу роль у формуванні економічної безпеки, адже через прямі та непрямі засоби впливає на економічний і соціальний розвиток як країни, так і підприємства. Основна особливість в тому, щоб це не завдало зайвих проблем для функціонування підприємства. Адже тоді